

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
KANTONALNI SUD U MOSTARU
Broj: 58 0 P 162597 18 Gž 2
Mostar, 26.12.2018. godine

Kantonalni sud u Mostaru, u vijeću sastavljenom od sudija: Vere Sudar, kao predsjednika vijeća, Merime Ćatić i Rabije Tanović, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja ALFA THERM d.o.o. Mostar, Bišće polje bb, zastupan po punomoćniku Branislavu Kolovrat, advokatu iz Mostara, protiv tuženog ----- 5, zastupan po punomoćniku -----, advokatu iz Sarajeva, uz učešće umješaca na strani tužitelja Automehanika d.d. Sarajevo u stečaju, zastupan po punomoćniku Jasminu Šarić, advokatu iz Sarajeva, radi činidbe, v.sp.634.387,00 KM, odlučujući o odlučujući o žalbama tuženog protiv presude Općinskog suda u Mostaru broj 58 0 P 162597 15 P od 27.03.2018. godine i rješenja Općinskog suda u Mostaru broj 58 0 P 162597 15 P od 14.05.2018. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 26.12.2018. godine, donio je ovu:

P R E S U D U

Žalbe tuženog se odbijaju kao neosnovane i prvostepena presuda Općinskog suda u Mostaru broj: 58 0 P 162597 15 P od 27.03.2018. godine i prvostepeno rješenje od 14.05.2018. godine potvrđuju.

Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troškova za sastav odgovora na žalbu.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom tuženi je obavezan izdati valjanu ispravu na temelju koje će se u Registru vrijednosnih papira F BiH izvršiti prijenos vlasništva na 48.799 redovnih dionica Automehanika d.d. Sarajevo, sa imena tuženog u korist tužitelja, a u protivnom ova presuda će zamijeniti takvu ispravu pa će Registar vrijednosnih papira F BiH izvršiti prijenos 48.799 redovnih dionica sa imena tuženog ----- u koris tužitelja Alfa Therm d.o.o. Mostar. Tuženi je obavezan tužitelju naknaditi parnične troškove u iznosu od 16.998,96 KM. Odbijen je zahtjev umješaca na strani tužitelja za naknadu troškova parničnog postupka.

Prvostepenim rješenjem od 14.05.2018. godine tuženi je obavezan da u roku od 8 dana od dana prijema rješenja plati sudsku taksu na žalbu u iznosu od 9.000,00 KM, u korist Budžeta HNK, u protivnom će biti pokrenut postupak za prinudnu naplatu takse.

Blagovremeno izjavljenom žalbom prvostepenu presudu pobija tuženi iz svih razloga propisanih čl.208. st.1. ZPP-a, s prijedlogom da se žalba uvaži i pobijana presuda preinači na način da se u cjelosti odbije tužbeni zahtjev tužitelja i obaveže tužitelj na naknadu troškova parničnog postupka ili ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje. U žalbi ističe da je od strane prvostepenog suda došlo do povrede odredaba ZPP-a. Navodi da je prvostepeni sud izveo pogrešan zaključak i nelogično tumačio nesporno utvrđene činjenice, da

je tvrdnja tužitelja činjenično neutemeljena da je tuženi na temelju dogovora i pismenih ugovora između tužitelja i tuženog učestvovao u postupku privatizacije preduzeća Automehanika, jer svjedok ----- Alfa Therma netačno navodi da se sa tuženim upoznao krajem 2002. godine u decembru kada su počeli razgovore o projektu Automehanika i kako su oni mogli da utanače bilo kakav međusobni dogovor još u julu i septembru 2002. godine u vrijeme kada je Agencija za privatizaciju objavila Javni poziv za privatizaciju Automehanike; da je donošenju odluke KAP Sarajevo od 27.11.2002. godine prethodila višemjesečna procedura, da je u priloženoj odluci KAP Sarajevo navedeno da je dana 27.11.2002. godine Komisija za vrednovanje ponuda preduzeća po osnovu javnog poziva za neposrednu pogodbu proglasila kao pobjednika ponuđača -----, dakle tuženi je učestvovao u tenderskoj proceduri prodaje paketa dionica 67% dioničkog državnog kapitala u firmi Automehanika bez bilo kakvog prethodnog savjetovanja i dogovora sa -----, kako dokazuje hronologija činjenica vezanih za KAP Sarajevo sa jedne strane, kao i nepouzdanost sjećanje svjedoka ----- na sve ove okolnosti koje se odnose na relevantne događaje vezane za KAP Sarajevo i privatizaciju Automehanike s druge strane; prema navodima svjedoka ----- usmeno je dogovorena kupoprodaja dionica Automehanike na način da se ----- uplati 3.000.000,00 KM na privatni račun, a da od tog iznosa Bunjo uplati 1.500.000,00 KM i 50.000,00 KM u certifikatima KAP Sarajevo; da prvostepeni sud uopće ne referira na dobivanje nagrade od 100.000,00 KM koju je ----- obećao tuženom niti da je ---- sa tuženim dogovorio iznos za će svaki mjesec dobiti naknadu od 3.000,00 KM pa je nevjerovatno da je za prvostepeni sud bio irelevantan u ovom dijelu iskaz svjedoka -----; kako je prvostepeni sud poklonio vjeru iskazu ----- u dijelu kada govori o njegovoj obavezi da tuženom isplati dodatnih 1.500.000,00 KM za kupovinu 67% dionica, da je iskaz ----- suprotan činjenicama i izvedenim dokazima; da sporni Sporazum od 13.10.2014. godine nije ovjeren niti ima pečat pošto je potpisan od strane nepropisno ovlaštenih predstavnika Alfa Therm. Dalje navodi da nije sporno da je tužitelj isplatio iznos od 1.500.000,00 KM, ali tužitelj nikada nije isplatio preostali dio dogovorenog iznosa od 3.000.000,00 KM, pa je sud pogrešno tumačio izjavu tuženog na način da je tuženi insistirao da o tome nema pisanog traga i da to bude usmeno; da sud previđa da u tužbi podnesenoj 27.03.2015. godine među dokazima tužitelj uopće nije predložio izvođenje dokaza spornog Sporazuma, niti je u prijedlogu za određivanje mjere obezbjeđenja predlagao izvođenje ovog dokaza. U žalbi se dalje navodi da su svi pobijani ugovori nastali su u periodu iz 2002. i 2003. godine, ako je privatizacija završena 2007. godine i da je KAP konstatovala u 2007. godini da je kupac (-----) u cjelosti ispunio ugovorne obaveze kao i da se kao kupac pridržavao ugovorne odredbe-zabrane prodavanja dionica, na osnovu kojih materijalnih dokaza je sud mogao izvesti zaključak da je izvršena kupoprodaja dionica između tužitelja i tuženog kada se nigdje u izvještajima KAP ne spominje Alfa Therm, nego samo kupac tuženi; da je neprihvatljivo obrazloženje suda da tužitelj nije mogao isplatiti direktno KAP i uostalom zašto se tužitelj Alfa Therm nije prijavio na učešće u Javnom pozivu i učestvovao u postupku privatizacijske prodaje. Sud je pogrešno utvrdio činjenično stanje i pogrešno izveo zaključke i izbjegao da uopće cijeni brojne prigovore koje je tuženi istakao na nalaz i mišljenje grafološkog vještačenja vještaka Ismeta Katane koji je vještačio potpis tuženog na Sporazumu od 13.10.2014. godine, da je sud u obrazloženju zanemario ispitivanje vještaka od strane punomoćnika tuženog, koji je sudu dostavio Stručnu opservaciju-komentar na prezentirani nalaz od stalnog sudskog vještaka Esada Bilić, koja je predana kao dokaz, u kojem su iznesene (dis) kvalifikacije nalaza i mišljenja vještaka Katane kojem je sud poklonio vjeru, da je sud izbjegao da uopće uzme u obzir bilo kakva stručna stajališta grafologa Esada Bilića, te postavlja pitanje da li se utvrđenje činjenica može zasnivati na vjerovatnostima kao što je to u nalazu vještaka Katane, a posebno je kredibilitet ovog vještaka doveden u pitanje nakon što se uzmu u obzir dokazi o boravku tuženog u Srbiju periodu 12, 13 i 14. oktobra 2014. godine imajući u vidu da je Sporazum od 13.10.2014. godine navodno potpisao tuženi, ali sud ne obrazlaže dostavljene dokaze (predložene u podnesku od 21.02.2018. godine), da tuženi ove

potvrde nije mogao ranije ishodovati, a sud je odbio provođenja ovog dokaza i nije cijenio da činjenicu odsustva tuženog iz Sarajeva na dan potpisivanja Sporazuma potvrđuju i dokaz račun od 14.10.2014. godine i svjedok ----- . Tuženi u žalbi dostavlja nove dokaze: potvrdu od 18.04.2018. godine, ugovor o prodaji robe, punomoć od 10.10.2014. godine, i tri izjave, te ističe da je upravo zbog prethodnih navoda izjavio da nalaz i mišljenje grafološkog vještaka Katane je sačinjen nesavjesno, nepotpuno, da je protivrječan sam sebi i izvedenim dokazima. Dalje navodi da je sud na zapisniku 24.01.2018. godine konstatovao da neće prihvatiti niti konsultovati nalaz vještaka Alojza Franjića, niti stručnu opservaciju urađenu od vještaka Esada Bilića, pa zbog navedenog tuženi nije imao pravično suđenje pred prvostepenim sudom u ovoj pravnoj stvari. U žalbi dalje navodi da sud obrazlaže da je kredit koji je podigao tuženi radi pokrivanja troškova prema radnicima Automehanike u iznosu od 400.000,00 KM i pogrešno zaključuje da je ovaj kredit preuzela i da ga vraća Sberbank, pa u žalbi i na ove okolnosti predlaže i dostavlja nove dokaze. Navodi da zbog sudske pristrasnosti nije cijenjen iskaz svjedoka ----- vlasnika 100% udjela u firmi tužitelja, jednog od tri potpisnika Sporazuma, da sud nije cijenio izjavu ----- u dijelu u kojem je govorio da je Privredno društvo ACF u periodu od 2003. do 2014. godine uživalo u Automehanici privilegiran status. Tuženi u žalbi ponavlja, u toku postupka istaknuti prigovor zastare, pozivajući se na trogodišnji rok zastarjelosti iz čl.374. ZOO (Međusobna potraživanja iz ugovora o prometu roba i usluga), da u vezi sa ovim trogodišnjim institutom zastare svi dokazi predloženi od tužitelja vezano za ugovore koje je zaključio u svom poslovnom odnosu sa tuženim zadovoljavaju ovaj zakonom propisani kriterij zastare, kao i da je rješenje prvostepenog suda od 06.07.2015. godine koje je utemeljeno na primjeni instituta zastare, Kantonalni sud potvrdio rješenjem od 10.05.2015. godine, a prvostepeni sud je u pobijanoj presudi zauzeo suprotno stajalište u već pravomoćno presuđenoj stvari.

Blagovremeno izjavljenom žalbom tuženi pobija i prvostepeno rješenje od 14.05.2018. godine iz svih razloga propisanih čl.208. st.1. ZPP-a, s prijedlogom da se žalba uvaži i pobijano rješenje ukine i donese rješenje kojim će se tuženi osloboditi plaćanja takse na žalbu ili predmet vrati na ponovni postupak. Uz žalbu prilaže dokaze: smrtovnicu za oca, nalaz ljekara specijaliste za majku, odluku o raskidu radnog odnosa, dokaze o zapljeni imovine i pokrenutim izvršnim postupcima, uz navode da on i članovi njegove porodice nemaju nikakva primanja.

Tužitelj je dao odgovor na žalbu u kojoj predlaže da se ista odbije kao neosnovana i obavežu tuženi da mu naknadi troškove sastava odgovora na žalbu.

Umješac na strani tužitelja u podnesenom odgovoru na žalbu u cijelosti se pridružuje navodima tužitelja u odgovoru na žalbu tuženog.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama žalbenih razloga, kao i u smislu odredbe čl. 221. Zakona o parničnom postupku (Službene novine F BiH broj: 53/03, 73/05, 19/06, 98/15, u daljem tekstu ZPP), ovaj sud je odlučio kao u izreci, iz sljedećih razloga:

Iz spisa predmeta proizilazi da nije sporno da je ugovor o kupoprodaji 67% kapitala društva Automehanika d.d. Sarajevo, zaključio tuženi ----- sa Kantonalnom agencijom za privatizaciju, da je zaključkom upravnog odbora Kantonalne agencije za privatizaciju broj 21-01-19-51/07 od 29.03.2007. godine usvojen izvještaj o završnoj kontroli realizacije kupoprodajnog ugovora broj 21-04/4-19-1481-70/NP od 11.03.2003. godine, kada je konstatovano da je kupac ----- u cijelosti ispunio ugovorne obaveze (zadržavanje u radnom odnosu postojećih radnika, izmirenje zakonom propisanih obaveza za radnike kojima je prestao radni odnos, zapošljavanje novih radnika i novih direktnih ulaganja u društvo koja se nisu

finansirala iz tekućeg poslovanja) te da se kupac ----- pridržavao ugovorne odredbe zabrane prodaje dionica i nekretnina. Nije sporno da je uvjerenjem broj 21-04/4-19-1418-133 od 16.04.2007. godine konstatovano da je ----- kupac državnog kapitala preduzeća Automehanika izvršio sve obaveze iz ugovora o kupoprodaji broj 21-04/4-19-1481-70/NP od 11.03.2003. godine.

Prema Ugovoru o kupoprodaji 67% kapitala društva Automehanika d.d. Sarajevo broj 21-04/4-19-1481-70/NP od 11.03.2003. godine, predmet kupoprodaje je kupovina paketa dionica državnog kapitala u vrijednosti od 4.888.013,00 KM što je 67% od ukupnog kapitala Automehanika dioničkog društva u mješovitoj svojini (čl.1.). Za predmet kupoprodaje kupac-tuženi je ponudio i obavezan je uplatiti kupoprodajnu cijenu u iznosu od 1.550.000,00 KM od čega gotovinski 1.500.000,00 KM u roku od 7 dana od dana zaključenja ugovora (uplatnice Alfa Therma ----- su od 17. i 18/03.2003), te dio cijene u potraživanjima građana sa jedinstvenog računa građana (certikati) u iznosu od 50.000,00 KM (čl.3.). Ovim ugovorom kupac se obavezao zadržati 56 postojećih radnika na period od najmanje tri godine i zaposliti 30 novih ranika u roku od 3 godine od dana zaključenja ugovora, te izvršiti direktna ulaganja u drušvo koja se neće finansirati iz tekućeg poslovanja Automehanika u ukupnom iznosu od 2.700.000,00 KM u roku od tri godine, a detaljnu specifikaciju ulaganja po iznosima i namjenama kupac se obavezao utvrditi trogodišnjim biznis planom kojeg se obavezao dostaviti prodavcu najkasnije u roku od 60 dana po zaključenju ovog ugovora, a za izvršenje obaveze ulaganja kupac je priložio odgovarajuću безусловnu bankovnu garanciju prije zaključenja ovog ugovora u visini od 35% od iznosa ukupnih trogodišnjih ulaganja. Čl.5. ugovora kupcu se zabranjuje prodaja nekretnina i kupljenih 67% dionica društva dok traju rokovi za ispunjenje svih ugovornih obaveza.

Ugovorom o poslovnoj saradnji zaključenim između Alfa Therm d.o.o. zastupanog po direktoru ----- i tuženog dana 04.12.2002. godine je u čl.1. navedeno da je tuženi sudjelovao u kupovini 67% državnog kapitala Automehanika d.d. u postupku po javnom pozivu za neposrednu pogodbu, te da je Odlukom Kantonalne agencije za privatizaciju Sarajevo od 27.11.2002. godine proglašen pobjednikom natjecanja. U čl.2. je navedeno da ugovorne strane tužitelj i tuženi imaju interes da se obaveze iz naprijed navedene Odluke Kantonalne agencije za privatizaciju Sarajevo rješavaju kroz poslovnu saradnju u pribavljanju potrebnih sredstava, bankovnih garancija, investiranja u Automehaniku kroz adaptaciju poslovnih prostora, te proširivanje sadašnjih poslova i uvođenja novih poslova. U čl.3. navedeno je da će međusobne odnose u realizaciji ovog ugovora regulisati kroz prava vlasništva na kupljenim dionicama Automehanike d.d.

Ugovorom o zajedničkom ulaganju zaključenim između parničnih stranaka dana 27.02.2003. godine ugovorne strane su se u čl.1. saglasile da će tužitelj, u periodu od tri godine (u 2003., 2004. i 2005. godini) u društvo Automehanika d.d. izvršiti ulaganja u iznosu od 2.700.000,00 KM, te osigurati izdavanje garancije za Kantonalnu agenciju za privatizaciju, za preuzete obaveze u pogledu odluke Agencije. I u ovom ugovoru u čl.3. je navedeno da na ime izvršenih ulaganja tužitelj stiče pravo vlasništva u dionicama društva Automehanika d.d.

Ugovorom o poslovnoj saradnji, zaključenim između parničnih stranaka dana 10.03.2003. godine u čl.1. panične stranke su se saglasile da imaju zajednički interes da se objekti i porostori društva Automehanika stave u funkciju kroz niz poslovnih aktivnosti te da tužitelj ima interes da kroz poslovnu saradnju i zajednička ulaganja u postojeće objekte i dogradnju novih razvija i širi poslovanje u Sarajevu, dok tuženi ima interes da kroz poslovnu saradnju i zajednička ulaganja sa renomiranom firmom lakše osigura sredstva i izvođenje

radova u zatvaranju konstrukcije izvršenja obaveza ulaganja, zatim ulaganja u kasnije investicije i da zajednički uđu u projekat širenja autodjelatnosti. Ovim ugovorom je, između ostalog, ugovoreno da će tužitelj zbog prednosti koje kao pravni subjekat ima kod banaka i dobavljača, do završetka ulaganja po ugovoru sa Kantonalnom Agencijom za privatizaciju, biti nosilac osiguranja i pribavljanja sredstava za ulaganja i nedostajuća obrtna sredstava.

Ugovorom o regulisanju međusobnih odnosa od 10.03.2003. godine zaključenom između parničnih stranaka, uređeni su međusobni odnosi u pogledu provođenja odluke Kantonalne agencije za privatizaciju od 13.02.2003. godine, o proglašenju pobjednika privatizacije društva Automehanika, a u skladu s ugovorom o poslovnoj saradnji koji su ugovorne strane zaključile 04.12.2002. godine. Ugovorne strane su u čl.2. ovog ugovora zajednički konstatovale da su prava i obaveze iz odluke ostale neizmjenjene, u odnosu na odluku Kantonalne agencije za privatizaciju od 27.11.2002. godine, na osnovu koje su ugovorne strane potpisale ugovor o poslovnoj saradnji. Kansatovano je da je odlukom Kantonalne agencije za privatizaciju prihvaćena ponuda kupca-tuženog za prodaju 67% državnog kapitala Automehanike, kao najpovoljnija. Navedeno je da je na osnovu ponude za kupca-tuženog proistekla obaveza investiranja u preduzeće Automehanika u periodu od tri godine od dana potpisivanja ugovora sa Kantonalnom agencijom za privatizaciju. U čl.3. ugovora, ugovorne strane su se saglasile da će tužitelj u periodu od tri godine (2003., 2004. i 2005. godina) izvršiti investiranje u Automehaniku u vrijednosti od 2.700.000,00 KM, o čemu će ugovorne strane zaključiti poseban ugovor, da će tužitelj na ime kupoprodajne cijene Kantonalnoj agenciji za kupca-tuženog osigurati i uplatiti novčana sredstva u iznosu od 1.500.000,00 KM i 50.000,00 KM u certifikatima. U čl.5. ugovorne strane su se saglasile da tužitelj, na ime preuzetih obaveza iz čl.3. ovog ugovora stiče pravo na upis založnog prava u svoju korist na predmetnim dionicama 67% kapitala društva Automehanika, odmah po upisu dionica u korist kupca-tuženog u Registru vrijednosnih papira, a zatim pravo vlasništva na istom paketu dionica čim se steknu uslovi za njihov prenos. U čl.6. ugovora ugovorne strane su saglasile da tužitelj može na osnovu ovog ugovora izvršiti upis založnog prava i prenos dionica u svoju korist bez posebnog pristanka tuženog, a za slučaj potrebe dodatnih potpisa tuženog na neka dokumenta u svrhu realizacije naprijed navedenih prenosa se tuženi obaveza da će ih dati. U čl.7. je navedeno da će za slučaj spriječenosti obavljanja nekog prava ili obaveza koje proizilaze iz dioničarstva tuženi će dati punomoć osobi koju odredi tužitelj. Aneksom ovog ugovora je izmijenjena alineja III čl.3. i navedeno je da će tužitelj na ime kupoprodajne cijene Kantonalnoj agenciji za kupca-tuženog osigurati i uplatiti novčana sredstva u iznosu od 1.500.000,00 KM i 50.000,00 KM u certifikatima, te da će navedeni iznos prebaciti na račun tuženog kod Hypo Alpe Adria Bank, na ime kupoprodajne cijene za otkup paketa dionica preduzeća Automehanika.

Tuženi, saslušan u svojstvu parnične stranke potvrdio je da je potpisao naprijed navedene ugovore i Aneks ugovora. U postupku provedenim materijalnim dokazima ovjerenim kopijama uplatnica na iznos od 30.000,00 KM od 17.03.2003. godine i na iznose od po 500.000,00 KM (dvije uplatnice), te na iznos od 470.000,00 KM, sve od 18.03.2003. godine, utvrđeno je da je tužitelj na račun tuženog uplatio navedene iznose sa svrhom uplate ugovor o zajedničkom ulaganju od 10.03.2003. godine i Aneks 1. ugovora o regulisanju međusobnih odnosa. Pravilno je prvostepeni sud dovodeći u vezu sadržaj naprijed navedenih ugovora i Aneksa ugovora zaključenih između parničnih stranaka sa uplatnicama (datumom uplata), te iskazom svjedoka ----- da tužitelj nije mogao izvršiti isplatu ovog iznosa direktno Komisiji za privatizaciju jer je kupac bio tuženi, zaključio da je tužitelj postupio prema navedenim ugovorima i aneksom 1 ugovora i na ime regulisanja međusobnih odnosa uplatio navedene iznose na račun tuženog. U prilog prednjeg zaključka je i potvrda Komisije za privatizaciju broj

21-04/4-19-1418-70/NP od 19.03.2003. godine u kojoj je navedeno da je gotovinski dio kupoprodajne cijene u iznosu od 1.500.000,00 KM uplaćen dana 18.03.2003. godine. Navedenim materijalnim dokazima je suprotan iskaz tuženog da je uplatu novčanih sredstava izvršio u januaru 2003. godine.

Iz priloženih uplatnica je vidljivo da je tužitelj ispunio svoju obavezu, te uplatio na račun tuženog iznos od 1.500.000,00 KM, te je tuženi taj iznos uplatio Agenciji za privatizaciju, po ugovoru o kupoprodaji 67% kapitala društva Automehanika, u kojem je osim uplate gotovinskog iznosa, navedena i obaveza kupca da zadrži postojeće zaposlene radnike u radnom odnosu na period od najmanje tri godine od dana zaključenja ugovora, da zaposli nove radnike u roku od tri godine. Takođe je bila obaveza ulaganja u Automehaniku u ukupnom iznosu od 2.700.000,00 KM, a iz iskaza ----- vlasnika tužitelja proizilazi da je sve obaveze iz ugovora sa KAP ispunio tužitelj, a ne tuženi, čiji iskaz tuženi nije osporio niti jednim dokazom.

Odredbama čl.5. ugovora o kupoprodaji 67% kapitala društva Automehanika d.d. Sarajevo broj 21-04/4-19-1418-70/NP od 11.03.2003. godine, izričito je bilo zabranjeno kupcu-tuženom prodaja nekretnina i kupljenih 67% dionica društva Automehanika dok traju rokovi za ispunjenje svih ugovornih obaveza. Uvjerenjem Kantonalne agencije za privatizaciju Sarajevo broj: 21-04/4-19-1418-133 od 16.04.2007. godine utvrđeno je da je kupac-tuženi izvršio sve obaveze iz prednjeg ugovora o kupoprodaji, pa su se tada (16.04.2007. godine) stekli uslovi za prenos dionica. Tužitelj je u cijelosti ispunio ugovor o regulisanju međusobnih odnosa zaključenim 10.03.2003. godine i u skladu sa tim nastala je obaveza tuženog da na tužitelja prenese vlasništvo na dionicama društva Automehanika, koje se u Registru vrijednosnih papira vode na njegovom imenu. Predmet tužbenog zahtjeva je ispunjenje preuzetih obaveza po ugovorima.

Odredbom čl.210. st.1. Zakona o privrednim društvima F BiH (Službene novine F BiH br.23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08, 88/08, 7/09, 63/10 i 75/13) propisano je da dioničar ima pravo prodati ili po drugom osnovu svoje dionice prenijeti drugom licu. Kupovina vrijednosnih papira vrši se na osnovu pravnog posla i to ugovora u pismenoj formi (čl.40. Zakona o vrijednosnim papirima F BiH), kojim se dioničar obavezuje prenijeti dionicu i taj pravni odnos se prosuđuje po pravilima obaveznog prava. Čl.9. Zakona o tržištu vrijednosnih papira F BiH (Službene novine F BiH br.85/08, 109/12, 86/15, 25/17) reguliše da se pravo vlasništva na vrijednosnom papiru stiče upisom vrijednosnog papira kod Registra na račun vlasnika vrijednosnog papira, a osnov za sticanje i prijenos vlasništva je pravni posao, odluke vezane za emisiju vrijednosnih papira, odluka suda, drugog nadležnog organa i zakon. U konkretnom slučaju je ispoštovana propisana pismena forma ugovora, ali isti ne sadrži podatke koje mora sadržavati da bi se izvršio prijenos dionica u odgovarajućim registrima. Obaveza tuženog na prijenos dionica je ugovorena, pa je pravilan stav prvostepenog suda o obavezi ispunjenja ugovorne obaveze tuženog. Da bi se izvršio prijenos dioničkih prava sa tuženog na tužitelja u Registru vrijednosnih papira i tužitelj stekao pravo vlasništva u skladu sa Zakonom o tržištu vrijednosnih papira, potrebno je da mu tuženi izda potrebnu ispravu radi upisa.

Tuženi je u postupku osporio da je potpisao Sporazum od 13.10.2014. godine. Vještak grafološke struke Ismet Katana je sačinio nalaz i mišljenje od 08.12.2017. godine po prijedlogu tuženog, radi utvrđivanja autentičnosti potpisa tuženog kao skriptora, između ostalih dokumenata, i na sporazumu od 13.10.2014. godine. Grafološko vještačenje je provedeno istraživanjem nespornih potpisa tuženog ispisivanjem na dokumentima navedenim u nalazu. Prema nalazu vještaka sporni dokument sporazum od 13.10.2014. godine je dokument koji nosi

osporeni potpis „-----“, koji svojim opštim izgledom u potpunosti odgovara nespornim potpisima -----. Individualne karakteristike ovog potpisa su ujednačene nespornim potpisima -----, što se dokazuje u specifičnom ispisivanju grafema, njihovom rasporedu ali i razmaku između grafema kao odvajanju prezimena i imena. Element u spornom potpisu u vidu reduciranog slova „a“ iz kojeg je ispisano istim potezom specifično slovo „t“ je element koji je vidljiv kod nespornih potpisa. Kod spornog potpisa brzina ispisivanja je smanjena ali ne puno i bitno u odnosu na pet nespornih potpisa na originalnim dokumentima, ali mjesta zastajkivanja kod ispisivanja zadnje gerlande slova „unj“, srednje petlje kod ispisivanja slova „Mi“, te u donjoj bazi reduciranog slova „h“, dokazuju da je oba potpisa najvjerojatnije ispisao isti skriptor -----. Odgovarajući na pitanja punomoćnika parničnih stranaka vještak je na glavnoj raspravi od 24.01.2018. godine pojasnio svoj nalaz u kojem su navedene metode koje je koristio, opisao opšte individualne karakteristike spornih potpisa gdje se gleda cjelokupni potpis i individualna obilježja za svaki potez, te izvršena procjena cjelokupnog potpisa, obrazložio u nalazu pet potpisa u originalu koji su bili nesporni potpisi sa ujednačenim individualnostima svakog slova ili poteza iz čega je proizišlo mišljenje koje ima dva nivoa, jedan nivo se tiče sporazuma gdje se radi najvjerojatnije o svojeručnom potpisu tuženog, a razlog za to najvjerojatnije jeste što je taj potpis za desetak procenata manji, što je manje ispoljena brzina prilikom potpisivanja, međutim individualne karakteristike se u potpunosti slažu sa nespornim potpisima. Vještak je potvrdio da je sporni sporazum cijenio u originalu, te pojasnio, da je tuženi potpisao sporni dokument dominira interpukciona oznaka iznad slova „i“ koja je izuzetno osobena iz razloga što nastaje na način da se olovka povlači s lijeva na desno, pravi petlju prema gore i spušta ispod baze vodoravne linije. Dalje je pojasnio da se na fotografijama na str.12. nalaza vidi da je tamnijom bojom, bez obzira što su crno bijele, dominantno isto mjesto stajanja skriptora prilikom pisanja pa početo s lijeva na desno, prva tačka koja je drugačija od ostalog traga se nalazi na koljenu s lijeve strane slova ili prve girlande. Nadalje, slijedeća je na završetku slova „o“ s desne strane u visini broja 3 na satu, sljedeća je dominantna u petlji u sredini, srednjom po nivou gdje je skriptor na položaju broja 11 sata, pa iza njega na položaju 10 sljedeće petlje, a isto tako kod predzadnje petlje male ispred zadnjeg slova „t“ vidi se da je zaustavljeno sredstvo pisanja na 11 sati i kod spornih i nespornih potpisa. Dalje je zaključio, da bi krivotvorac potpisa morao imati istraživanje putem mikroskopa, izuzetno znanje iz posla koji on kao vještak obavlja, te sedmice, mjeseci i godine treniranja, da bi se postigao intenzitet kretnje pisanja i mjesta zaustavljanja prilikom ispisivanja krivotvorenog potpisa. Pojasnio je, da ono što ne dozvoljava da bude manje od „najvjerojatnije“ u njegovom mišljenju i pored individualnosti, jeste ispoljena brzina kod složenih grafema slova „d“ u sredini imena i slova „t“ kao završnog dijela potpisa. Kod tih slova se vidi velika brzina, ali ne tako velika kao kod pojedinih drugih nespornih potpisa. Pojasnio je da je za dobijanje mišljenja korišten nesporni materijal koji se nalazi samo unutar spisa suda, a to je 16 fotokopiranih dokumenata čiji se potpisi nalaze na str.9. nalaza i pet originalnih dokumenata sa nespornim potpisima tuženog prikazanih na str.10. nalaza, a kada je vršio komparaciju na str.11, 12, 13 i 14. koristio je samo potpise koji su unutar spisa suda i na osnovu tih potpisa je dao nalaz i mišljenje.

Vještak nije dao decidno mišljenje o provedenom vještačenju potpisa na spornom sprazumu, ali je dao mišljenje sa određenim stepenom vjerovatnosti (koja metodologija istraživanja ove vrste dozvoljava i obrazlaže) u vještačenjima rukopisa, formulacija mišljenja može biti izražena kao sigurna ili sa određenim stepenom vjerovatnoće. Formulacija mišljenja- vrlo vjerovatno mišljenje- vrlo vjerovatna identifikacija jeste da je tuženi vrlo vjerovatno skriptor spornog potpisa. Vještak je obrazložio svoj pismeni nalaz i mišljenje i usmeno na glavnoj raspravi, a svrha usmenog iznošenja nalaza i mišljenja je da se time omogući strankama da se postavljanjem pitanja vještaku razjasne eventualne primjedbe na njegov nalaz i mišljenje.

Tuženom je omogućeno da raspravlja pred sudom jer je vještak odgovorio na sve njegove prigovore i vještak o njima saslušan na glavnoj raspravi.

Pravilno prvostepeni sud poklanja punu vjeru nalazu i mišljenju vještaka, koji nalaz i mišljenje i ovaj sud cijeni kao jasan i urađen u skladu sa pravilima struke. Zbog prednjeg neosnovani su žalbeni navodi da vještak uopšte nije odgovorio na zadatak vještačenja, jer je vještak sačinio razumljiv, objektivan i stručan nalaz i mišljenje i na glavnoj raspravi detaljno i potpuno odgovorio na sva pitanja tužitelja i tuženog.

Prema odredbi čl.155. st.2. ZPP-a ako vještak dostavi nalaz ili mišljenje koji su nejasni, nepotpuni ili protivrječni sami sebi ili izvedenim okolnostima, sud će pozvati vještaka da ih dopuni, odnosno ispravi, i odrediti rok za ponovno dostavljanje nalaza i mišljenja, a prema stavu 3. Ovog člana ukoliko vještak ni po pozivu suda ne dostavi potpun i razumljiv nalaz i mišljenje, sud će, uz prethodno izjašnjenje stranaka, odrediti drugog vještaka.

Sud je pravilno postupio kada je odbio prijedlog tuženog da se provede novo grafološko vještačenje jer tuženi ni na koji način nije doveo u pitanje stručnost i objektivnost imenovanog vještaka.

Sporazum od 13.10.2014. godine potpisali su ----- kao ovlaštena osoba za zastupanje tužitelja, tuženi ----- . Potpisnici ovog sporazuma, istim, između ostalog potvrđuju, da je Alfa Therm d.o.o. Mostar, nesporni vlasnik 67% dionica u društvu Automehanika a koje su stečene na osnovu ugovora o međusobnim odnosima između tužitelja i tuženog od 10.03.2003. godine, a istim sporazumom tuženi ----- ne osporava svoju obavezu da na Alfa Therm d.o.o. Mostar, prenese naprijed navedene dionice, u skladu sa navedenim ugovorom od 10.03.2003. godine, nakon poravnanja međusobnih obaveza u skladu sa zapisnikom sa sastanka od 21.08.2014. godine.

Tokom postupka istican i u žalbi ponovljen prigovor zastare potraživanja je neosnovan, kako je to pravilno cijenio prvostepeni sud. Odredbom čl.366. Zakona o obligacionim odnosima (Službeni list SFRJ br.29/78, 39/85, 45/89 i 57/89, Službeni list R BiH br.2/92, 13/93 i 13/94 i Službene novine Federacije BiH br.29/03 i 42/11) propisano je da se pismeno priznanje zastarjele obaveze smatra kao odricanje od zastarjelosti. Dovođenjem u vezu sporazuma od 13.10.2014. godine sa ugovorom o regulisanju međusobnih odnosa koji je zaključen između parničnih stranaka dana 10.03.2003. godine, sud je utvrdio da je ovim sporazumom tuženi priznao svoju obavezu iz ugovora o regulisanju međusobnih odnosa, odnosno prava koja je iz navedenog ugovora stekao tužitelj odnosno da se tuženi potpisivanjem sporazuma od 13.10.2014. godine odrekao od zastare.

Neosnovani su i žalbeni navodi da je rješenje prvostepenog suda od 06.07.2015. godine utemeljeno na primjeni instituta zastare, koje je Kantonalni sud potvrdio rješenjem od 10.05.2015. godine, te da je prvostepeni sud u pobijanoj presudi zauzeo suprotno stajalište u već pravomoćno presuđenoj stvari. Naime, navedenim rješenjem je odlučivano o prijedlogu za određivanje mjere osiguranja, a mjera osiguranja koja bi prejudicirala rješenje tužbenog zahtjeva suprotna je samom institutu osiguranja potraživanja.

Tuženi je u iskazu na glavnoj raspravi osporavao da je potpisao sporni sporazum od 13.10.2014. godine i iz razloga što je u vrijeme potpisivanja sporazuma bio u Priboju i kao dokaz dostavio račun br.1803, koji je tuženi mogao pribaviti u bilo koje vrijeme, dok to nije

slučaj sa fiskalnim računom, zbog čega je pravilan zaključak prvostepenog suda da dostavljeni račun nema posebnu dokaznu vrijednost.

Na okolnost svojih tvrdnji da u vrijeme potpisivanja spornog sporazuma nije bio u Sarajevu, tuženi je izveo dokaz saslušanje svjedoka ----- . Prema navodima ovog svjedoka, poznato joj je da tuženi nije bio u Sarajevu 13.10.2014. godine. Ista nije znala objasniti na osnovu čega joj je to poznato i kako se baš sjeća tog datuma, obzirom na protek vremena.

Na osnovu informacije svjedoka od kuda mu je poznato ono o čemu svjedoči utvrđuje se posebno da li je svjedok do saznanja o činjenicama o kojima svjedoči došao svojim neposrednim čulnim opažanjem, ili posredno, iz razgovora s drugim osobama, ili na neki treći, posredan način. Ove su okolnosti od naročitog značaja za ocjenu vjerodostojnosti i dokazne snage svjedokovog iskaza (član 144. stav 3. ZPP-a). Prvostepeni sud je dao jasne razloge zašto nije poklonio vjeru iskazu svjedoka, kojeg je tuženi predložio, a koje kao pravilne prihvata i ovaj sud.

Prvostepeni sud je pravilno postupio kada je odbio prijedlog tuženog da se kao dokaz provede uvid u potvrdu o odsutnosti tuženog iz Sarajeva na dan 13.10.2014. godine odnosno potvrdu FAP „LIM” d.o.o. Priboj u stečaju, a koju je dostavio uz podnesak primljen u sudu dana 22.02.2018. godine i predložio da se kao dokaz provede na nastavku glavne rasprave 23.02.2018. godine, a nije učinio vjerovatnim da ovu potvrdu bez svoje krivice nije mogao predložiti na pripremnom ročištu.

Stranke mogu tokom glavne rasprave iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze samo ako učine vjerovatnim da ih bez svoje krivice nisu bili u mogućnosti iznijeti odnosno predložiti na pripremnom ročištu (čl.102. st.2. ZPP-a).

Tuženi u žalbi ističe nove dokaze na činjenicu da je odsutan u periodu kada je zaključen sporni Sporazum od 13.10.2014. godine pozivajući se na čl.207. ZPP-a.

Odredbom čl.207. st.1. ZPP-a propisano je da se u žalbi ne mogu iznositi nove činjenice i predlagati novi dokazi, osim ako žalitelj pruži dokaze da ih bez svoje krivice nije mogao iznijeti odnosno predložiti do zaključenja glavne rasprave. Prije svega ovdje je riječ o već iznesenoj činjenici, a to je da tuženi u vrijeme zaključivanja sporazuma nije fizički bio prisutan u Sarajevu. Tuženi predlaže nove dokaze na već iznesenu činjenicu, a ne objašnjava iz kojih razloga nove činjenice, kako on navodi u žalbi, iste nije mogao iznijeti do zaključenja glavne rasprave. Tuženi niti na pripremnom ročištu nije predlagao dokaze da u vrijeme potpisivanja sporazuma fizički nije bio u Sarajevu, što je tvrdio do zaključenja glavne rasprave, te je znao gdje je bio i sa kim, jer se to desilo prije zaključenja glavne rasprave i sve dokaze na te okolnosti je mogao predložiti u prvostepenom postupku, zbog čega ovaj sud neće uzeti u obzir nove dokaze iznijete i predložene u žalbi, kao ni nove dokaze iznijete i predložene u žalbi na okolnost da se protiv firme MBS d.o.o. Sarajevo vodi izvršni postupak, niti nove dokaze dostavljene od tuženog uz podnesak primljen u ovom sudu dana 24.12.2018. godine.

Nalaz i mišljenje sudskog vještaka koji nije izrađen po nalogu suda, već ga je za potrebe postupka pribavila jedna od stranaka, nema dokaznu snagu sudskog nalaza vještaka. Međutim, taj nalaz i mišljenje je privatna isprava koja također predstavlja valjano dokazno sredstvo koje sud treba cijeliti u sklopu svih provedenih dokaza. Obzirom da je tuženi nalaz i mišljenje stalnog sudskog vještaka kriminalističke struke-grafologa ----- dostavio na glavnoj raspravi 24.01.2018. godine, što je tužitelj osporio i sud odbio da se isti provede kao dokaz, a ponovo

isti dostavio uz završno izlaganje u pismenom obliku, to pravilno sud isti nije cijenio, jer nije prihvaćen i proveden kao dokaz, pa su neosnovani žalbeni navodi da mu nije omogućeno raspravljanje pred sudom, jer iz stanja spisa to ne proizilazi.

Tužitelj u žalbi pobija pravilnost ocjene izvedenih dokaza od strane prvostepenog suda, smatrajući da je sud pogrešno cijenio izvedene dokaza. Ovi prigovori tužitelja su neosnovani, jer sud cijeni svaki dokaz posebno i sve dokaze zajedno ocjenjuje po svojoj slobodnoj ocjeni, pri čemu nema nikakvih formalnih ograničenja, posebno u odnosu na stranke, kada one drugačije ocjenjuju izvedene dokaze u odnosu na ocjenu suda. Zato su neprihvatljivi žalbeni prigovori da prvostepeni sud nije dovoljno i sa podjednakom pažnjom cijenio iskaz tuženog i njegovog svjedoka, kao što je cijenio iskaz tužitelja i njegove dokaze.

Netačni su navodi tuženog da se prvostepeni sud uopće nije osvrnuo na relevantne činjenice u ovom postupku i da pobijana presuda ne sadrži ocjenu dokaza, niti razloge o odlučnim činjenicama. Prvostepeni sud je sve odlučne činjenice kako one na kojima je tužitelj zasnovao tužbeni zahtjev, tako i one na kojima je tuženi zasnovao odgovor na tužbu, potpuno i pravilno utvrdio i pravilno primijenio materijalno pravo kada je odlučio kao u dispozitivima osporene presude. Razloge koje je dao prvostepeni sud u obrazloženju presude, a koji su iscrpni, razumljivi, logični i uvjerljivi, prihvata i ovaj sud, jer za takve razloge ima dovoljno uporišta u rezultatima dokaznog postupka.

Suprotno paušalnim žalbenim prigovorima, nema povreda odredaba ZPP-a. Ostali žalbeni navodi nisu bitni i isti su neosnovani.

Pobijanim rješenjem od 14.05.2018. godine tuženi je obavezan da u roku od 8 dana od dana prijema rješenja plati sudsku taksu na žalbu u iznosu od 9.000,00 KM, u korist budžeta HNK, u protivnom će biti pokrenut postupak za prinudnu naplatu takse.

Prema odredbi odredbi čl.2. Zakona o sudskim taksama s tarifom HNK (Službene novine HNK br.4/09, 2/13 i 5/15) takse propisane ovim zakonom plaća lice po čijem zahtjevu ili u čijem interesu se poduzimaju radnje u postupku, za koje je ovim zakonom utvrđeno plaćanje takse (takseni obveznik). Prema čl.3. ovog zakona uz podnesak (tužba, prijedlog, pravni lijek i dr.) obavezno se dostavlja dokaz o plaćenju taksi. Stavom 2. ovog člana je propisano da ukoliko stranka smatra da ispunjava zakonom propisane uslove da bude oslobođena plaćanja takse, mora uz podnesak podnijeti i zahtjev za oslobađanje od plaćanja takse. Prema čl.19. istog zakona iznos takse koju je takseni obveznik dužan platiti, obračunava sudija, odnosno stručni suradnik koji vodi postupak donošenjem rješenja kojim se stranka obavezuje da taksu plati u roku od osam dana od dana prijema rješenja. Stavom 2. ovog člana je propisano da je protiv rješenja iz stava (1) ovog člana dozvoljena žalba u roku od osam dana od dana prijema rješenja. Prema stavu 3. ovog člana izjavljena žalba ne odlaže izvršenje rješenja iz stava (1) ovog člana.

Rješenje suda o oslobađanju stranke od plaćanja takse ima učinak od podnošenja molbe, a ne retroaktivno, tako da je stranka, i pored donesenog rješenja, dužna platiti sve taksene obaveze nastale prije podnošenja njezina prijedloga za oslobađanje od plaćanja takse (VSS, Gž-3613/72, ZSP 9-10/73). Prema čl.402. ZPP-a odluku o oslobađanju od plaćanja troškova postupka donosi prvostepeni sud na prijedlog stranke.

Tuženi je na pobijanu prvostepenu presudu dana 27.04.2018. godine izjavio žalbu (na koju je obavezan da plati taksu) i u istoj nije tražio oslobađanje od plaćanja sudske takse, već u

žalbi od 25.05.2018. godine izjavljenoj na rješenje od 14.05.2018. godine podnosi zahtjev za oslobađanje i u žalbi dostavlja dokaze o svom općem imovnom stanju, kao i u podnesku od 31.01.2018. godine, pa shodno naprijed navedenim odredbama, neosnovani su prigovori izjavljeni u žalbi na rješenje kojim je tuženi obaveza da plati dužnu taksu, jer oslobađanje od plaćanja troškova ne odnosi se na one troškove za koje je obaveza plaćanja nastala prije podnošenja prijedloga za to oslobađanje (Pravni stav Kantonalnog suda u Sarajevu-Bilten sudske prakse Kantonalnog suda u Sarajevu br.2/2003, Sarajevo, maj-avgust 2003. godine).

Iako je tužitelj dao odgovor na žalbu, isti nije bio potreban u smislu člana 387. stav 1. ZPP-a, pa mu traženi troškovi sastava istog nisu priznati.

Radi navedenog, odlučeno je kao u izreci ove presude primjenom čl.226. i čl.235. tačka 2. ZPP-a.

Predsjednik vijeća
Vera Sudar